

Milan Galvas (*1949–†2022) – biografický medailon*

Jaromír Tauchen**

Doc. JUDr. Milan Galvas, CSc. se narodil 21. dubna 1949 v Opavě v rodině úředníka Zemědělského nákupního a zásobovacího závodu (ZNZZ) Antonína Galvase. Matka Ludmila byla prodavačkou. V Opavě také absolvoval Milan Galvas v roce 1964 základní devítiletou školu a tříletou Střední všeobecně vzdělávací školu, na které v roce 1967 úspěšně složil maturitní zkoušku. Jelikož nebyl přijat na Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze, nastoupil na pozici dopravního dispečera v ZNZZ Opava, kde pracoval jeho otec. Od začátku srpna 1968 do konce července 1970 absolvoval dvouletou základní vojenskou službu. Po jejím ukončení měřily jeho kroky na Právnickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně, do jejíhož řádného denního studia nastoupil na podzim roku

1970. Jednalo se o druhý ročník po znovuoobnovení fakulty. Právě s brněnskou právnickou fakultou spojil Milan Galvas celý svůj další profesní život.

Studium práv Milan Galvas úspěšně zakončil státní zkouškou v roce 1975. Již během studia se začal intenzivně zabývat pracovníprávní problematikou, které věnoval i svou diplomovou práci na téma „*Spolurozhodování jako forma účasti pracujících na řízení*“. Ve třetím ročníku soutěže SVOČ konaném v akademickém roce 1974/1975 zvítězil Galvas v sekci pracovního

* Biografický medailon byl vypracován na základě následujících archivních primárních pramenů a sekundární literatury: Archiv Masarykovy univerzity, fond A1 Rektorát, habilitace a profesury C VIII/2, sign. 40/6 Galvas Milan; Archiv Masarykovy univerzity, fond A5 PrF, habilitace a profesury, Galvas Milan; Archiv Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, Osobný zväzok aspiranta Milana Galvase; Archiv Senátu ČR, fond 4. funkční období Senátu, ÚPV, VVVK a 14. schůze pléna; VOJÁČEK, L., SCHELLE, K., TAUCHEN, J. *Dějiny Právnické fakulty Masarykovy univerzity: 1919–2019*. Brno: Masarykova univerzita, 2019; SCHELLE, K. *Bibliografie učitelů Právnické fakulty Univerzity J.E. Purkyně v Brně do roku 1989*. Brno: The European Society for History of Law, 2019; *Dvacet let právnické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně*. Brno: Univerzita J.E. Purkyně, 1989; *Ročenka Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně 1976–1985*. Brno: Univerzita J.E. Purkyně, 1987.

** Doc. JUDr. Bc. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M. Eur.Int., Katedra dějin státu a práva, Právnická fakulta, Masarykova univerzita, Brno / Department of the History of the State and Law, Faculty of Law, Masaryk University, Brno, Czech Republic / E-mail: Jaromir.Tauchen@law.muni.cz / ORCID: 0000-0001-9400-9484 / Scopus ID: 55503028200

práva se soutěžní prací „*ROH v letech 1968–1969*“. Tento úspěch byl podnětem pro garanta oboru pracovního práva na brněnské právnické fakultě Milana Závackého, aby mu ještě za jeho studia nabídl pozici odborného instruktora pro pracovní právo. Ačkoli se Milan Galvas nacházel ještě ve pátém ročníku svého studia, byl zároveň zaměstnán na poloviční úvazek na fakultě, vedl semináře a zkoušel studenty.

Po ukončení studia nastoupil Milan Galvas jako asistent na katedru občanského práva; po reorganizaci kateder provedené v roce 1976 působil dalších patnáct let na nově zřízené katedře hospodářského, pracovního a zemědělskodružstevního práva, kde vykonával rovněž funkci tajemníka katedry, v níž prokázal své dobré organizační schopnosti. V roce 1976 složil na brněnské právnické fakultě rigorózní zkoušku a získal titul JUDr. V letech 1978–1983 absolvoval externí aspirantské studium v oboru pracovní právo na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, v červenci 1983 úspěšně obhájil kandidátskou disertační práci na téma „*Postavení a úkoly pracovní smlouvy v období vědeckotechnické revoluce*“ a získal titul kandidáta věd (CSc.). Jeho školitelem byl prof. Jaroslav Filo. Nyní již jako odborný asistent oboru pracovní právo vedl M. Galvas pravidelně semináře a přednášel v předmětech pracovní právo, sociální zabezpečení a personalistika. Podílel se na postupových i státních zkouškách, vedl řadu diplomových prací a byl pověřován zpracováváním oponentských posudků k rigorózním pracím. Působil také jako vedoucí učitel ročníku, skupinový učitel a podílel se na organizaci SVOČ na katedře. Sám také vedl studentské práce v rámci SVOČ, které se pravidelně umísťovaly v celostátních kolech na předních místech. Jeho pedagogická činnost byla v dané době velmi kladně hodnocena, především byl oceňován dynamický způsob vedení seminářů, aktivní vystupování a uplatňování aktivních vyučovací metod v oboru (zejména případových studií). Zároveň však byl hodnocen i jako náročný examinátor.

Když po společenských a politických změnách provedených po listopadu 1989 byla k 1. lednu 1991 zřízena samostatná katedra pracovního práva a sociálního zabezpečení, byl M. Galvas jmenován jejím vedoucím. Tuto funkci pak vykonával až do roku 2016, tedy celých 25 let. Společně se svou celoživotní kolegyní Zdeňkou Gregorovou pak tuto katedru, jakož i obor pracovního práva a sociálního zabezpečení, dále rozvíjel.

V první polovině devadesátých let se zapojil do vedení fakulty jako akademický funkcionář. Od začátku března 1990 do konce ledna 1991 působil jako proděkan pro sociální věci studentů, ostatní pedagogickou činnost a učební pomůcky a také jako vedoucí Střediska celoživotního vzdělávání Právnické fakulty MU. Byl také členem Akademického senátu Masarykovy univerzity a od počátku devadesátých let po dobu dalších téměř třiceti let členem Vědecké rady Právnické fakulty MU.

V roce 1994 předložil M. Galvas habilitační práci na téma „*K některým základním teoretickým problémům českého kolektivního pracovního práva*“, která byla souborem úvah o otázkách počínaje teoretickými až po konkrétní problémy vyskytující se v aplikační praxi. Po její úspěšné obhajobě byl s účinností k 1. prosinci 1994 jmenován docentem pro obor pracovního práva a sociálního zabezpečení. Habilitační práce byla vydána o rok později ve fakultním vydavatelství pod názvem „*Kolektivní pracovní právo České republiky: úvahy a východiska*“.

Kromě brněnské právnické fakulty působil M. Galvas pedagogicky také na jiných pracovištích. V druhé polovině osmdesátých let vedl praktická cvičení z pracovního práva v rámci předmětu „Společenskoprávní výchova“ pro IV. ročník studentů Strojní fakulty Vysokého učení technického v Brně. Pracovní právo přednášel i vedoucím pracovníkům VUT v rámci jejich postgraduálního studia. Na pražské právnické fakultě byl pak členem státní komise pro obhajoby kandidátských disertačních prací. Po zřízení Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci přednášel M. Galvas dlouhá léta i na tomto pracovišti a byl i členem jeho vědecké rady.

M. Galvas se nevyhýbal ani právní praxi. V období socialismu byl soudcem z lidu, předsedou pracovněprávní komise Krajské odborové rady Jihomoravského kraje, jako člen právní komise v roce 1985 zpracovával pro stavební bytové družstvo organizační řád samosprávy pro svépomocnou výstavbu, od listopadu roku 1993 působil jako asistent soudce Ústavního soudu Vladimíra Jurky, od roku 2003 do roku 2005 Miroslava Výborného a v letech 2005–2008 Vojena Güttlera. Byl také členem pracovní komise Legislativní rady vlády pro pracovní právo a sociální věci a jako člen Sboru zprostředkovatelů a rozhodců u Ministerstva práce a sociálních věcí ČR byl činný i jako zprostředkovatel a rozhodce kolektivních pracovních sporů. Dále působil jako lektor pro úředníky veřejné správy. Méně známou je skutečnost, že se M. Galvas vedle pracovněprávní problematiky v praxi věnoval rovněž regionálnímu rozvoji, kdy se v rámci jím založené společnosti GaREP, spol. s r. o., podílel na zpracování programů rozvoje krajů, regionů a obcí (např. patřil mezi spoluautory Programu rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010–2013). Autorsky se podílel také na projektu „*Identifikace kompetencí zatěžujících výkon veřejné správy se zvláštním přihlédnutím ke malým obcím*“ (2007). Různé orgány či soukromé osoby se na M. Galvase nejednou obracely s žádostí o vypracování odborných expertíz, ze kterých lze zmínit např. expertízu „*Problémy diskriminace a uplatňování smluvního principu v pracovním právu ČR*“ (2003).

Ve vědeckovýzkumné oblasti byl M. Galvas velmi aktivní především v období socialismu a v devadesátých letech, kdy náležel mezi často publikující učitele fakulty. V druhé polovině osmdesátých let byl členem vědeckovýzkumné komise děkana. Odborně se zaměřoval především na problematiku smluv v pracovním právu, otázky kolektivního pracovního práva, stávků a právo na stávků, výzkum v oblasti trhu práce, působení pracovní smlouvy a aplikaci sociálních práv. Zajímal se však i o dějiny pracovního práva, když přispěl několika hesly do Encyklopedie českých právních dějin či když recenzoval několik monografií s právněhistorickou tematikou.

Jako vedoucí autorského kolektivu nebo spoluautor, především společně s kolegy z katedry Milanem Závackým a Zdeňkou Gregorovou, se od osmdesátých let podílel na zpracování celé řady učebních pomůcek z pracovního práva a sociálního zabezpečení. Výuka těchto dvou oborů na brněnské právnické fakultě tak byla zajištěna vlastními skripty, učebnicemi a sbírkami příkladů pro seminární výuku.

M. Galvas byl autorem nebo spoluautorem celé řady monografií vědeckého charakteru i publikací pro praktickou potřebu z oblasti pracovního práva i sociálního zabezpečení, jako byly např. vzory pracovněprávních dokumentů či publikace pro podnikovou praxi.

Pravidelně publikoval v relevantních celostátních odborných časopisech a jeho odborné články je tak možné najít např. v časopisech Právník, Časopis pro právní vědu a praxi, Práce a mzda, Právo a zaměstnání či Daně a právo. M. Galvas dlouhá léta popularizoval pracovní právo v článcích v denním tisku, jako byla Rovnost či Brněnský večerník. Přispíval také do časopisu Universitas či do právní dotazovny v Rovnosti.

Výsledky své vědeckovýzkumné činnosti prezentoval M. Galvas pravidelně na domácích vědeckých konferencích a mezinárodních sympoziích, především na konferencích v Berlíně (1985), Szegedu (1986) či na česko-polském semináři v Praze (1987), což mu umožnila znalost němčiny, ruštiny a polštiny. Později se každoročně zúčastňoval mezinárodních pracovníněprávních konferencí, které od přelomu tisíciletí pořádala Společnost pro pracovní právo a sociální zabezpečení na bývalém zámku v Třešti u Jihlavy.

M. Galvas se v období socialismu zapojoval především do výzkumných úkolů řešených univerzitou, později začal spolupracovat s Ústavem státu a práva Akademie věd ČR a řešil i některé úkoly Ministerstva práce a sociálních věcí. V letech 1986–1989 se podílel na řešení dílčího úkolu státního plánu základního výzkumu s názvem „Právně politické otázky zdokonalování hospodářského mechanismu ČSSR“ a „Právně politické otázky zaměstnanosti a pracovních sil a zvyšování účinnosti právní regulace pracovních vztahů v podmínkách vědeckotechnické revoluce“. Výsledky výzkumu publikoval společně se spoluřešitelem Milanem Závackým v monografii „Pracovní smlouva“ (Bratislava 1988), jakož i ve sbornících z vědeckých konferencí (Košice 1988, Brno 1988 a Trutnov 1989). V roce 1989 se zapojil do výzkumného úkolu, řešeného právníkou fakultou, s názvem „Právně politické otázky hospodářského systému ČSSR a zdokonalování mechanismu jeho fungování za uplatňování vědeckotechnického pokroku“. Na konci osmdesátých let spolupracoval na řešení úkolu státního plánu ekonomického výzkumu „Rozvoj sociálně ekonomického komplexu odvětví rozvoje člověka a zdokonalování jeho systému řízení“, který řešilo Výzkumné pracoviště ekonomiky a řízení nevýrobní sféry UJEP Brno, a to tématem „Stimulace pracovníků a její právní prostředky“. V rámci téhož pracoviště spolupracoval ještě na řešení úkolu „Řízení výchovně vzdělávací soustavy“.

Po roce 2010 byl hlavním řešitelem dvou projektů specifického výzkumu, ve kterých se zabýval možnostmi liberalizace individuálního a kolektivního pracovního práva a jejich nástroji. Výsledek výzkumu byl publikován v kolektivní monografii „Liberalizace pracovního práva a její nástroje v současném období“ (Brno 2011). Jako spoluřešitel se podílel i na projektech specifického výzkumu s názvy „Vliv rekonstrukce občanského práva na pracovní právo“ (2013), „Důsledky subsidiarity nového občanského zákoníku v pracovníprávních vztazích“ (2014) a „Zdraví a práce“ (2018).

M. Galvas byl členem oborové rady doktorského studijního programu Teoretické právní vědy a školitelem celkem 11 doktorandů.

Ačkoliv se v posledních letech života M. Galvas potýkal se zdravotními problémy, stále působil na katedře pracovního práva a sociálního zabezpečení, především aby zajistil garantování výuky jejích předmětů. Od ledna 2021 pracoval na poloviční pracovní úvazek. Když ho v červnu 2021 zastihla vážná nemoc, na fakultu se již nevrátil.

Milan Galvas zemřel 19. ledna 2022 ve věku 72 let. Bylo to pouhých několik dnů před tím, než došlo ke zrušení katedry pracovního práva a sociálního zabezpečení, kterou společně se Zdeňkou Gregorovou začátkem devadesátých let zakládal a postupně budoval. S Milanem Galvasem tak odešel po Zdeňce Gregorové (*1952–†2018) a Milanu Závackém (*1931–†2002) poslední z trojice představitelů a tváří pracovního práva na brněnské právnické fakultě v uplynulých padesáti letech.